

Vergaderjaar 1992–1993

22 957

Wijziging van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek in verband met decentralisatie van huisvestings- en bestedingsbeslissingen en regeling van de overname van het economisch claimrecht

Nr. 6

NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 20 april 1993

Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

A

In het intitulé wordt «Wet op het hoger beroepsonderwijs» vervangen door: Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

B

Artikel 2.15 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt de zinsnede «nakoming van de door het instellingsbestuur aangegane leningen» vervangen door: nakoming van rente- en aflossingsverplichtingen, voortvloeiend uit de door het instellingsbestuur aangegane leningen,.
2. Het vierde lid komt te luiden:
 4. Het instellingsbestuur kan het fonds verzoeken zich geheel of gedeeltelijk borg te stellen voor de nakoming van rente- en aflossingsverplichtingen, voortvloeiend uit een door het instellingsbestuur afgesloten lening.
 3. De eerste volzin van het vijfde lid komt te luiden:
 5. Het fonds kan aan het verlenen van een waarborg algemeen geldende voorwaarden verbinden met betrekking tot de vorm van de te waarborgen lening en met betrekking tot een door de instelling aan het fonds te betalen borgstellingsvergoeding.
4. In het zesde lid wordt na «begroting» ingevoegd: als bedoeld in artikel 2.8.
5. Het zevende lid wordt als volgt gewijzigd:
 - a. In de eerste volzin wordt «verplichtingen» vervangen door «rente- en aflossingsverplichtingen» en wordt «één of meer leningen» vervangen door: één of meer door het fonds geborgde leningen.
 - b. In de tweede volzin wordt «bevoegd gezag» vervangen door «instellingsbestuur» en wordt «plan» vervangen door: door haar vastgesteld saneringsplan.
 - c. De derde volzin komt te luiden: Het bestuur van het fonds kan ten aanzien van het saneringsplan voorwaarden van financiële aard stellen

die zijn gericht op het herstel van het financieel evenwicht tussen de inkomsten en uitgaven van de instelling, die door de instelling in het door haar vastgestelde saneringsplan worden opgenomen.

6. In het achtste lid, eerste volzin, wordt «verplichtingen» vervangen door «rente- en aflossingsverplichtingen» en wordt «één of meer leningen» vervangen door: één of meer door het fonds geborgde leningen.

7. Het negende lid komt te luiden:

Indien een lening, waarvan de instelling bij het fonds om borging verzoekt, naar het oordeel van het fonds tot gevolg heeft dat het instellingsbestuur niet in staat zal zijn tot nakoming van de rente- en aflossingsverplichtingen uit één of meer door het fonds geborgde leningen, bepaalt het bestuur van het fonds dat de borging niet wordt verleend dan nadat een door het instellingsbestuur vastgesteld saneringsplan is overlegd dan wel geheel of gedeeltelijk is uitgevoerd, waarin is aangegeven op welke wijze het evenwicht tussen de inkomsten en de uitgaven van de instelling kan worden behouden dan wel hersteld. De derde volzin van het zevende lid is van toepassing.

8. Onder vernummering van het tiende tot en met veertiende lid tot elfde tot en met vijftiende lid, wordt na het negende lid een nieuw lid ingevoegd luidende:

10. Het negende lid is niet van toepassing op de leningen die door het instellingsbestuur worden afgesloten in verband met de betaling van het bedrag, bedoeld in artikel II van de Wet van , Stb. , houdende wijziging van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek in verband met decentralisatie van huisvestings- en bestedingsbeslissingen en regeling van de overname van het economisch claimrecht.

C

Aan artikel 2.16 wordt een derde lid toegevoegd, luidende:

3. Bij de opheffing dan wel beëindiging van de bekostiging als bedoeld in het eerste lid, maakt het instellingsbestuur zo spoedig mogelijk aan Onze minister bekend welke maatregelen het heeft genomen teneinde te waarborgen dat de aan die instelling ingeschreven studenten de opleiding aan een andere instelling kunnen voltooien.

D

Artikel II wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid komt te luiden:

2. De hoogte van het bedrag bedoeld in het eerste lid, is afhankelijk van de normatief vastgestelde waarde van de gebouwen op basis van de afschrijving van de gemiddelde vervangingswaarde en de normatief vastgestelde waarde van de terreinen op basis van de bebouwingsmogelijkheden. De afschrijving van de gemiddelde vervangingswaarde van de gebouwen geschiedt zodanig dat de gemiddelde jaarlijkse leenlast, uitgaande van 50% annuïtaire en 50% lineaire leningen, over de resterende afschrijvingstermijn gelijk is aan de gemiddelde jaarlijkse leenlast voor een nieuw gebouw, dat in 30 jaar wordt afgeschreven.

2. Er wordt een vijfde lid toegevoegd, luidende:

5. Een krachtens het derde lid vastgestelde algemene maatregel van bestuur treedt niet eerder in werking dan vier weken na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin hij is geplaatst. Van de plaatsing wordt onverwijld mededeling gedaan aan de beide kamers der Staten-Generaal.

Toelichting

Op 15 april 1993, heeft de vaste Commissie voor Onderwijs en Wetenschappen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal een voorlopig verslag inzake het wetsvoorstel houdende wijziging van de Wet op het hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek in verband met decentralisatie van huisvestings- en bestedingsbeslissingen en regeling van de overname van het economisch claimrecht uitgebracht. Onder andere naar aanleiding van de vragen in dit voorlopig verslag en voorts naar aanleiding van nadere inzichten die zijn ontstaan nu gestart is met de voorbereidingen voor de invoering van het onderhavige wetsvoorstel zoals het opstellen van de noodzakelijke nadere regelgeving – worden in deze nota van wijziging enkele aanpassingen in het wetsvoorstel aangebracht.

B

Door de wijziging in het eerste lid wordt tegemoetgekomen aan een voorstel in het voorlopig verslag.

Door wijziging van het vierde lid wordt bewerkstelligd dat een instelling niet alle leningen die zij afsluit door het fonds hoeft te laten borgen. Tevens biedt de nieuwe formulering van het vierde lid de mogelijkheid van een niet volledige borging op verzoek van de instelling. Indien er andere zekerheden aanwezig zijn waardoor de financier van de desbetreffende lening zijn risico voldoende afgedekt acht, is borging – gehele of gedeeltelijke – van de lening bij het waarborgfonds niet noodzakelijk. Instelling en financier bepalen dus gezamenlijk of en zo ja voor welk deel borging van de lening bij het waarborgfonds zal worden verzocht. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het antwoord in hoofdstuk 3 van de memorie van antwoord op vragen van de CDA-fractie met betrekking tot artikel I, onder D.

Het vijfde lid is aangescherpt door te bepalen dat de algemene voorwaarden die het fonds ten aanzien van de te waarborgen lening kan stellen, betrekking moeten hebben op de vorm van de lening. Als de te borgen lening niet aan de algemene voorwaarden voldoet kan het fonds de borging weigeren.

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 3 van de memorie van antwoord.

De technische wijzigingen in het zevende en achtste lid vloeien voort uit de wijziging van het eerste en het vierde lid. Op grond van de wijziging van het vierde lid zijn instellingen niet langer verplicht alle leningen bij het fonds te borgen. De verplichte waarschuwing aan het fonds dat de instelling binnenkort zijn aflossingsverplichtingen niet meer zal kunnen nakomen, zal alleen aan het fonds gegeven hoeven te worden als dit zal leiden tot een overname van de aflossingsverplichtingen door het fonds.

De wijziging van de derde volzin is een reactie op het voorstel in het voorlopig verslag om de reikwijdte van het saneringsplan te beperken tot het financieel beleid van de instelling, zodat de voorwaarden die het fonds aan dat plan kan stellen ook in reikwijdte begrensd zullen zijn. Onder verwijzing naar de in de memorie van antwoord in hoofdstuk 3 gegeven motivering is hier door de gewijzigde formulering van het derde lid de reikwijdte van de fondsvoorwaarden ingeperkt.

In het gewijzigde negende lid is aangegeven dat indien het fonds van oordeel is dat het financieel evenwicht van een instelling wordt verstoord

door een lening waarvan de instelling bij het fonds om borging verzoekt, zij niet alleen als voorwaarde voor borging een vastgesteld saneringsplan kan vragen, maar tevens de borging kan opschorten tot een dergelijk saneringsplan geheel of gedeeltelijk is uitgevoerd. Het fonds kan tot een dergelijk oordeel komen door toetsing van de financiële situatie van de instelling aan bedrijfseconomische criteria. Deze criteria kunnen in de statuten van het fonds worden geëxpliciteerd. Voor een nadere toelichting zij verwezen naar hoofdstuk 3 van de memorie van antwoord.

In het tiende lid is aangegeven dat het fonds de borging van leningen ten behoeve van de betaling van de deelnamesommen niet mag weigeren of opschorten. Het fonds wordt immers opgericht om de financiering van deze deelnamesommen voor alle instellingen mogelijk te maken. Dit laat onverlet dat na de borging het zevende en achtste lid, onverminderd van toepassing zijn.

C

In dit artikellid is vastgelegd dat een instelling die op het punt van opheffing staat, de plicht heeft met andere instellingen afspraken te maken omtrent het opnemen van studenten met het oog op het kunnen afronden van hun opleiding en deze afspraken kenbaar te maken aan ondergetekenden. Met de wijziging wordt uitvoering gegeven aan een voorstel terzake in het voorlopig verslag. De bepaling biedt een waarborg voor de studenten aan de met opheffing bedreigde instelling; zij hoeven in beginsel er niet zelf op uit om de voortzetting van hun opleiding zeker te stellen. Terzijde wordt nog opgemerkt dat een en ander zich zal afspelen in voor de studenten kenbare procedures, omdat de beëindiging van de werkzaamheden van de instelling een bijzondere medezeggenschapsaangelegenheid betreft, in de zin van artikel 10.21, onderdeel e.

D

De formulering van artikel II, tweede lid, is in overeenstemming gebracht met de afschrijvingsmethode die bij de vaststelling van de deelnamesommen gebruikt zal gaan worden. Deze afschrijvingsmethode is door de h.b.o.-instellingen onderschreven. De gewijzigde formulering heeft geen gevolgen voor het uitgangspunt dat voor de bepaling van de deelnamesommen wordt uitgegaan van de gemiddelde vervangingswaarde op grond van de ouderdom van de gebouwen en de bebouwingsmogelijkheid van de terreinen.

In het nieuwe vijfde lid, is naar aanleiding van een daartoe strekkend verzoek in het voorlopig verslag, vastgelegd dat de algemene maatregel van bestuur met betrekking tot de algemene berekeningswijze van de deelnamesommen voor de inwerkingtreding van dat besluit aan de beide kamers der Staten-Generaal zal worden voorgelegd.

De Minister van Onderwijs en Wetenschappen,
J. M. M. Ritzen

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
P. Bukman